

**PRIJEDLOG SMJERNICA ZA ORGANIZACIJU I RAZVOJ SUSTAVA CIVILNE
ZAŠTITE OPĆINE ČAĐAVICA ZA RAZDOBLJE 2026.-2029. GODINE**

O b r a z l o ž e n j e

uz prijedlog Smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite
Općine Čađavica za razdoblje 2026.-2029. godine

Zakonom o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ br. 82/15., 118/18., 31/20., 20/21. i 114/22.) uređuje se sustav i djelovanje civilne zaštite, prava i obveze tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnih i fizičkih osoba, osposobljavanje za potrebe sustava civilne zaštite, financiranje civilne zaštite, upravni i inspekcijski nadzor nad provedbom ovog Zakona i druga pitanja važna za sustav civilne zaštite.

Civilna zaštita je sustav organiziranja sudionika, operativnih snaga i građana za ostvarivanje zaštite i spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama i otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Civilna zaštita je od javnog interesa za Republiku Hrvatsku i za sigurnost Republike Hrvatske, a mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite provode i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Sustav civilne zaštite obuhvaća mjere i aktivnosti (preventivne, planske, organizacijske, operativne, nadzorne i financijske) kojima se uređuju prava i obveze sudionika, ustroj i djelovanje svih dijelova sustava civilne zaštite i način povezivanja institucionalnih i funkcionalnih resursa sudionika koji se međusobno nadopunjuju u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa te zaštite i spašavanja građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša na teritoriju Republike Hrvatske od posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških velikih nesreća i katastrofa, otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja, a sustav civilne zaštite ustrojava se na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i državnoj razini.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su organizirati poslove iz svog samoupravnog djelokruga koji se odnose na planiranje, razvoj, učinkovito funkcioniranje i financiranje sustava civilne zaštite.

Člankom 54. Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja (Narodne novine 66/21) propisano je da su svi nositelji izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti dužni u postupak donošenja propisa uključiti javnost kako bi se prikupile informacije o interesima, stavovima i prijedlozima zainteresirane javnosti u vezi s javnim politikama na području civilne zaštite te pravovremeno uočile slabosti i negativni učinci javnih politika, a koje kroz postupak savjetovanja treba otkloniti prije njihovog formalnog usvajanja.

Temeljem čl. 17. st. 1. podst. 1. Zakona o sustavu civilne zaštite predstavničko tijelo, na prijedlog izvršnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, razmatra i usvaja smjernice za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite svake četiri godine.

Smjernice se izrađuju na temelju godišnje analize stanja sustava civilne zaštite i njima se utvrđuju prioriteti lokalne vlasti na području civilne zaštite za rok od četiri godine.

Smjernicama se ostvaruju sljedeći ciljevi:

- na temelju procjena rizika utvrđuju prioritetne preventivne mjere, dinamika i način njihovog provođenja kao i javne politike upravljanja rizicima, odnosno smanjivanja ranjivosti kategorija društvenih vrijednosti koje su na području primjene izložene štetnim utjecajima prijetnji s nositeljima njihovog provođenja
- na temelju utvrđenih slabosti postojećih kapaciteta sustava civilne zaštite utvrđuje način uspostavljanja kapaciteta za primanje kao i za postupanje po informacijama ranog upozoravanja i razvijaju rješenja na jačanju svijesti za postupanje u velikim nesrećama
- jačanje kompetencija operativnih snaga civilne zaštite u postupanju prema ranjivim skupinama u slučaju velike nesreće i katastrofe (edukacije, vježbe, opremanje)
- usmjerava razvoj kapaciteta operativnih snaga sustava civilne zaštite, odnosno operativnih kapaciteta od značaja za reagiranje u velikim nesrećama
- poboljšavaju postupci planiranja i koordiniranja uporabe kapaciteta u velikoj nesreći
- planira osiguravanje financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje prioriteta razvojnih ciljeva sustava civilne zaštite u razdoblju od četiri godine.

Smjernicama se definiraju pojedinačni ciljevi i sveukupni cilj, konkretni koraci, potrebne mjere poradi kojih se ti koraci utvrđuju prioriteta u sustavu civilne zaštite u razdoblju za koje se donose i to na svim subpodručjima sustava civilne zaštite (normiranja - usvajanja općih akata - o ustrojavanju stožera civilne zaštite JLP(R)S, određivanju pravnih osoba od značaja za sustav civilne zaštite, imenovanju povjerenika i dr.; preventive - procjena rizika, jačanje svijesti, upravljanje rizicima i dr.; planiranja - planovi djelovanja, Vanjski i operativni planovi civilne zaštite i dr.; operativnog djelovanja - ustrojavanje evidencija obveznika, popuna, osposobljavanje, vježbe, nabava opreme i dr.; financiranja - prioriteta u izvršavanju mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite, podaci o implementaciji spoznaja iz drugih javnih politika (o studijama, znanstvenim istraživanjima i ispitivanjima, normativnim i planskim rješenjima iz drugih područja) čija primjena i uključivanje u smjernice može dovesti do poboljšanja sustava civilne zaštite, sufinanciranje programa i projekata za razvoj udruga koje su od važnosti za sustav civilne zaštite i drugih specifičnih interesa i prioriteta JLP(R)S iz njihovog samoupravnog djelokruga na području sustava civilne zaštite.

Ukoliko Općinsko vijeće prihvati ovo obrazloženje akt bi mogao glasiti kao u prilogu.

Na temelju članka 17. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ broj 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22) i članka 28. Statuta Općine Čađavica („Službeni glasnik općine Čađavica“ broj 1/19., 2/19., 1/20., 2/21. i 4/24.), Općinsko vijeće Općine Čađavica na ____ . sjednici održanoj dana _____ 2026. godine, donosi

SMJERNICE ZA ORGANIZACIJU I RAZVOJ SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE OPĆINE ČAĐAVICA ZA RAZDOBLJE 2026.-2029. GODINE

1. UVOD

Civilna zaštita je sustav organiziranja sudionika, operativnih snaga i građana za ostvarivanje zaštite i spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama i otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Sustav civilne zaštite obuhvaća mjere i aktivnosti (preventivne, planske, organizacijske, operativne, nadzorne i financijske) kojima se uređuju prava i obveze sudionika, ustroj i djelovanje svih dijelova sustava civilne zaštite i način povezivanja institucionalnih i funkcionalnih resursa sudionika koji se međusobno nadopunjuju u jedinstvenu cjelinu radi smanjenja rizika od katastrofa te zaštite i spašavanja građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša na teritoriju Republike Hrvatske od posljedica prirodnih, tehničko-tehnoloških velikih nesreća i katastrofa, otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Sustav civilne zaštite redovno djeluje putem preventivnih i planskih aktivnosti, razvoja i jačanja spremnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite.

Načela sustava civilne zaštite su opća načela: načelo humanosti i načelo zabrane diskriminacije te načela operativnog djelovanja sustava civilne zaštite: načelo supsidijarnosti, načelo solidarnosti i načelo kontinuiteta djelovanja.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su organizirati poslove iz svog samoupravnog djelokruga koji se odnose na planiranje, razvoj, učinkovito funkcioniranje i financiranje sustava civilne zaštite.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su jačati i nadopunjavati spremnost postojećih operativnih snaga sustava civilne zaštite na njihovom području sukladno procjeni rizika od velikih nesreća i planu djelovanja civilne zaštite, a ako postojećim operativnim snagama ne mogu odgovoriti na posljedice utvrđene procjenom rizika, dužne su osnovati dodatne postrojbe civilne zaštite.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za potrebe pripravnosti i reagiranja kod velikih nesreća i katastrofa organiziraju sudjelovanje volontera radi provođenja mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite, sukladno odredbama ovog Zakona i posebnih propisa.

U slučaju velike nesreće stožer civilne zaštite jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave organizira volontere u provođenju određenih mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite, sukladno odredbama ovog Zakona i posebnih propisa.

Mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite provode sljedeće operativne snage sustava civilne zaštite:

- a) stožeri civilne zaštite,
- b) operativne snage vatrogastva,
- c) operativne snage Hrvatskog Crvenog križa,
- d) operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja,
- e) udruge,

- f) postrojbe i povjerenici civilne zaštite,
- g) koordinatori na lokaciji,
- h) pravne osobe u sustavu civilne zaštite.

Predstavničko tijelo, na prijedlog izvršnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, izvršava sljedeće zadaće:

- u postupku donošenja proračuna razmatra i usvaja godišnju analizu stanja i godišnji plan razvoja sustava civilne zaštite s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje te smjernice za organizaciju i razvoj sustava koje se razmatraju i usvajaju svake četiri godine

- donosi procjenu rizika od velikih nesreća
- donosi odluku o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite
- donosi odluku o osnivanju postrojbi civilne zaštite
- osigurava financijska sredstva za izvršavanje odluka o financiranju aktivnosti civilne zaštite u velikoj nesreći i katastrofi prema načelu solidarnosti.

Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave izvršava sljedeće zadaće:

- donosi plan djelovanja civilne zaštite
- donosi plan vježbi civilne zaštite
- priprema i dostavlja predstavničkom tijelu prijedlog odluke o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite i prijedlog odluke o osnivanju postrojbi civilne zaštite

- kod donošenja godišnjeg plana nabave u plan uključuje materijalna sredstva i opremu snaga civilne zaštite

- donosi odluke iz svog samoupravnog djelokruga radi osiguravanja materijalnih, financijskih i drugih uvjeta za financiranje i opremanje operativnih snaga sustava civilne zaštite

- odgovorno je za osnivanje, razvoj i financiranje, opremanje, osposobljavanje i uvježbavanje operativnih snaga sukladno usvojenim smjernicama i planu razvoja sustava civilne zaštite

- izrađuje i dostavlja predstavničkom tijelu prijedlog procjene rizika od velikih nesreća i redovito ažurira procjenu rizika i plan djelovanja civilne zaštite

- osigurava uvjete za premještanje, sklanjanje, evakuaciju i zbrinjavanje te izvršavanje zadaća u provedbi drugih mjera civilne zaštite u zaštiti i spašavanju građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša

- osigurava uvjete za raspoređivanje pripadnika u postrojbe i na dužnost povjerenika civilne zaštite te vođenje evidencije raspoređenih pripadnika

- osigurava uvjete za vođenje i ažuriranje baze podataka o pripadnicima, sposobnostima i resursima operativnih snaga sustava civilne zaštite

- uspostavlja vođenje evidencije stradalih osoba u velikim nesrećama i katastrofama.

Izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koordinira djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite osnovanih za područje te jedinice u velikim nesrećama i katastrofama uz stručnu potporu nadležnog stožera civilne zaštite.

Smjernice se izrađuju na temelju godišnje analize stanja sustava civilne zaštite i njima se utvrđuju prioriteti lokalne vlasti na području civilne zaštite za rok od četiri godine.

Smjernicama se ostvaruju sljedeći ciljevi:

- na temelju procjena rizika utvrđuju prioritetne preventivne mjere, dinamika i način njihovog provođenja kao i javne politike upravljanja rizicima, odnosno smanjivanja ranjivosti kategorija društvenih vrijednosti koje su na području primjene izložene štetnim utjecajima prijetnji s nositeljima njihovog provođenja

- na temelju utvrđenih slabosti postojećih kapaciteta sustava civilne zaštite utvrđuje način uspostavljanja kapaciteta za primanje kao i za postupanje po informacijama ranog upozoravanja i razvijaju rješenja na jačanju svijesti za postupanje u velikim nesrećama

- jačanje kompetencija operativnih snaga civilne zaštite u postupanju prema ranjivim skupinama u slučaju velike nesreće i katastrofe (edukacije, vježbe, opremanje)
- usmjerava razvoj kapaciteta operativnih snaga sustava civilne zaštite, odnosno operativnih kapaciteta od značaja za reagiranje u velikim nesrećama
- poboljšavaju postupci planiranja i koordiniranja uporabe kapaciteta u velikoj nesreći
- planira osiguravanje financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje prioriteta razvojnih ciljeva sustava civilne zaštite u razdoblju od četiri godine.

Smjernicama se definiraju pojedinačni ciljevi i sveukupni cilj, konkretni koraci, potrebne mjere poradi kojih se ti koraci utvrđuju prioriteta u sustavu civilne zaštite u razdoblju za koje se donose i to na svim su područjima sustava civilne zaštite (normiranja - usvajanja općih akata - o ustrojavanju stožera civilne zaštite JLP(R)S, određivanju pravnih osoba od značaja za sustav civilne zaštite, imenovanju povjerenika i dr.; preventive - procjena rizika, jačanje svijesti, upravljanje rizicima i dr.; planiranja - planovi djelovanja, Vanjski i operativni planovi civilne zaštite i dr.; operativnog djelovanja - ustrojavanje evidencija obveznika, popuna, osposobljavanje, vježbe, nabava opreme i dr.; financiranja - prioriteta u izvršavanju mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite, podaci o implementaciji spoznaja iz drugih javnih politika (o studijama, znanstvenim istraživanjima i ispitivanjima, normativnim i planskim rješenjima iz drugih područja) čija primjena i uključivanje u smjernice može dovesti do poboljšanja sustava civilne zaštite, sufinanciranje programa i projekata za razvoj udruga koje su od važnosti za sustav civilne zaštite i drugih specifičnih interesa i prioriteta JLP(R)S iz njihovog samoupravnog djelokruga na području sustava civilne zaštite.

2. OPERATIVNE SNAGE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE OPĆINE ČAĐAVICA

Cilj je definiranje snaga i materijalno tehničkih sredstava kojima načelnik raspolaže u slučaju pojave ugroze i uspostava sustava jasnih ovlasti i nadležnosti, odnosno, jedinstvenog i koordiniranog djelovanja sustava.

Operativne snage sustava civilne zaštite na području Općine Čađavica su:

- a) Stožer civilne zaštite,
- b) operativne snage vatrogastva,
- c) operativne snage Hrvatskog Crvenog križa,
- d) operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja,
- e) pravne osobe u sustavu civilne zaštite,
- f) udruge,
- g) povjerenici civilne zaštite,
- h) koordinatori na lokaciji.

a) Stožer civilne zaštite Općine Čađavica

Stožer civilne zaštite je stručno, operativno i koordinativno tijelo za provođenje mjera i aktivnosti civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama.

Stožer civilne zaštite obavlja zadaće koje se odnose na prikupljanje i obradu informacija ranog upozoravanja o mogućnosti nastanka velike nesreće i katastrofe, razvija plan djelovanja sustava civilne zaštite na svom području, upravlja reagiranjem sustava civilne zaštite, obavlja poslove informiranja javnosti i predlaže donošenje odluke o prestanku provođenja mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom osniva stožer civilne zaštite i imenuje načelnika, zamjenika načelnika i članove stožera od predstavnika operativnih snaga

sustava civilne zaštite, upravnih tijela jedinice samouprave i drugih pravnih osoba od osobite važnosti za sustav civilne zaštite jedinice lokalne samouprave.

Radom Stožera civilne zaštite jedinice lokalne samouprave rukovodi načelnik stožera, a kada se proglašava velika nesreća, rukovođenje preuzima izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave.

Stožeri civilne zaštite mogu od znanstvenih i drugih institucija, zavoda, javnih poduzeća i ustanova tražiti pružanje stručne pomoći i savjeta, radi poduzimanja učinkovitih operativnih mjera za zaštitu pripadnika operativnih snaga sustava civilne zaštite, građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša.

U proteklom razdoblju Stožer je u više navrata potvrdio opravdanost svoga postojanja i iskazao sposobnost učinkovitog operativnog djelovanja u svim kriznim situacijama.

Načelnik Općine Čađavica donio je dana 4. srpnja 2025. godine Odluku o osnivanju Stožera civilne zaštite Općine Čađavica („Službeni glasnik“ Općine Čađavica, br. 6/25.) i dana 27. listopada 2025. godine Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o osnivanju Stožera civilne zaštite Općine Čađavica („Službeni glasnik“ Općine Čađavica, br. 7/25.).

U narednom razdoblju potrebno je provesti osposobljavanje onih članova Stožera koji prethodno nisu osposobljeni, redovito održavati sjednice Stožera civilne zaštite, provoditi vježbe te obavljati druge poslove sukladno Zakonu o sustavu civilne zaštite i potrebama na terenu.

b) Operativne snage vatrogastva

Operativne snage vatrogastva su vatrogasne postrojbe i druge operativne snage vatrogastva određene posebnim propisima kojima se uređuje područje vatrogastva.

Operativne snage vatrogastva temeljna su operativna snaga sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama te su dužne djelovati u sustavu civilne zaštite u skladu s odredbama posebnih propisa kojima se uređuje područje vatrogastva, ovoga Zakona, planovima djelovanja civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Državnim planom djelovanja civilne zaštite.

Općina Čađavica ima vlastitu vatrogasnu zajednicu (Vatrogasna zajednica Općine Čađavica), koja je u sastavu VZ Županije. Vodeće (središnje) društvo je DVD Čađavica, a osim njega u sastavu Vatrogasne zajednice s područja Općine Čađavica su i DVD Zvonimirovac, DVD Noskovci, DVD Vraneševci i DVD Starin. DVD-i su temeljena operativna snaga zaštite i spašavanja Općine.

Ukupno se raspolaze sa 54 operativno osposobljenih i uvježbanih vatrogasaca s važećim liječničkim pregledom te 93 djelatnih (bez liječničkog pregleda), ukupno 147 po kategorijama zvanja i osposobljenosti.

U narednom razdoblju potrebno je:

- kontinuirano osposobljavati za vatrogasna zvanja i specijalnosti vatrogasnih pripravnika (članova koji su postali punoljetni)
- provoditi uvježbavanje operativnog sastava putem združenih taktičkih vježbi sa vozilima i opremom kojima raspolažu vatrogasne postrojbe
- iznalaziti mogućnosti za pomlađivanje vatrogasnih vozila
- racionalno voditi kadrovsku politiku
- vatrogasnu zajednicu i vatrogasna društva u njezinom sastavu potrebno je pored redovnog osposobljavanja za potrebe vatrogasne djelatnosti sustavno osposobljavati i za zadaće civilne zaštite

- jasno definirati rukovođenje složenijim intervencijama na terenu, način koordinacije sa Stožerom CZ Općine Čađavica te žurnim službama i operativnim snagama CZ te koordinatorima na lokaciji

- provedba zadaća Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku

- donositi godišnje provedbene planove unaprjeđenja zaštite od požara te izvješća povodom istih

- ostvarivati suradnju sa vatrogasnim zajednicama susjednog grada i općina glede razvoja vatrogastva, ali i međusobne ispomoći kod djelovanja u sustavu CZ na području Općine i okolnog područja

- u skladu sa proračunskim mogućnostima ostvarivati pretpostavke za kontinuiranu nabavku nove i poboljšanje postojeće vatrogasne tehnike (pomlađivanje vatrogasnih vozila), opreme (obnavljati zastarjelu i dotrajalu skupnu opremu, nabavljati osobnu zaštitnu opremu u cilju bolje zaštite vatrogasaca tijekom intervencija) i sredstava za gašenje prema tipizaciji i normizaciji, kao i materijalno opremanje Vatrogasne zajednice te prilagođavanje i potrebama djelovanja VZ po mjerama civilne zaštite.

c) Operativne snage Hrvatskog Crvenog križa

Operativne snage Hrvatskog Crvenog križa su temeljna operativna snaga sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama i izvršavaju obveze u sustavu civilne zaštite sukladno posebnim propisima kojima se uređuje područje djelovanja Hrvatskog Crvenog križa i planovima donesenih na temelju posebnog propisa kojim se uređuje područje djelovanja Hrvatskog Crvenog križa, odredbama ovog Zakona i Državnom planu djelovanja civilne zaštite.

U narednom razdoblju potrebno je i dalje kontinuirano financirati rad Gradskog društva Crvenog križa Slatina, koje je područno mjerodavno i za Općinu Čađavica, te redovito provoditi suradnju u razvoju sustava zaštite i spašavanja.

d) Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja

Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja su temeljna operativna snaga sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama i izvršavaju obveze u sustavu civilne zaštite sukladno posebnim propisima kojima se uređuje područje djelovanja Hrvatske gorske službe spašavanja, ovoga Zakona, planovima civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Državnom planu djelovanja civilne zaštite.

HGSS Stanica Orahovica je na području Općine Čađavica prepoznata kao operativna snaga zaštite i spašavanja koja je spremna i sposobna preuzeti obveze i zadaće koje bi inače trebale obavljati specijalističke postrojbe za spašavanje iz ruševina. S obzirom na njezinu trenutnu opremljenost i obučenost, kao takva je sposobna preuzeti obaveze specijalističke postrojbe civilne zaštite za spašavanje iz ruševina. Na ovaj način, postići će se veći učinak sustava zaštite i spašavanja, ali uz manje financijske troškove. Općina Čađavica će i dalje kroz sustav zaštite i spašavanja u Proračunu Općine Čađavica osiguravati financijska sredstva za redovne aktivnosti HGSS-a Stanice Orahovica.

e) Pravne osobe u sustavu civilne zaštite

U slučaju prijetnje, nastanka i posljedica velikih nesreća i katastrofa pravne osobe, osobito pravne osobe u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske i pravne osobe koje su odlukom nadležnog tijela državne uprave određene kao operativne snage sustava civilne

zaštite od posebnog interesa na državnoj razini te pravne osobe koje su odlukama izvršnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave određene od interesa za sustav civilne zaštite, dužne su u operativnim planovima izraditi plan o načinu organiziranja provedbe mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite sukladno odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite, posebnih propisa i njihovih općih akata.

Pravne osobe posebno važne za obranu mogu biti određene za pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite i koristiti se u provođenju mjera civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama na temelju odluke nadležnog tijela državne uprave.

Pravne osobe koje obavljaju djelatnost korištenjem opasnih tvari, a nisu obveznici izrade izvješća o sigurnosti sukladno propisima iz područja zaštite okoliša, dužne su izraditi procjene rizika i operativne planove sukladno metodologiji.

Pravna osoba dužna je jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave bez naknade dostavljati podatke potrebne za izradu procjene rizika, plana djelovanja civilne zaštite i vanjskog plana civilne zaštite u slučaju nesreće koja uključuje opasne tvari.

Pravna osoba koja u području svoje nadležnosti utvrdi prijetnju za nastanak izvanrednog događaja, velike nesreće i/ili katastrofe dužna je o tome bez odgode obavijestiti nadležni centar 112.

Pravna osoba dužna je odazvati se zahtjevu načelnika stožera civilne zaštite jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i načelnika Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske te sudjelovati s ljudskim snagama i materijalnim resursima u provedbi mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

Stvarno nastali troškovi djelovanja pravnih osoba u spomenutim situacijama podmiruju se iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i državnog proračuna Republike Hrvatske.

Pravne osobe dužne su na poziv nadležnog tijela omogućiti svojim zaposlenicima koji su raspoređeni u operativne snage sustava civilne zaštite sudjelovanje u provedbi mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

U postupku donošenja podzakonskih akata po Zakonu o sustavu civilne zaštite kao i izvršenja obaveza sudionika u jedinstvenom sustavu CZ, Općina Čađavica je donijela Odluku o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav CZ Općine Čađavica (KLASA: 240-01/25-01/04, URBROJ: 21889-7-01-25-1) od 29. prosinca 2025. godine („Službeni glasnik“ Općine Čađavica br. 9/25).

Pravne osobe, koje će se na području Općine Čađavica angažirati u slučaju velike nesreće i katastrofe za izvršavanje zadaća (mjera i aktivnosti) u sustavu civilne zaštite, su:

➤ **VIRKOM d.o.o. – PODRUŽNICA SLATINA**

- Opskrba pitkom vodom u kriznim situacijama ili prekidu opskrbe.
- Osiguravanje rada kritične infrastrukture - vodoopskrba i odvodnja.

➤ **HEP ODS ELEKTRA VIROVITICA – POGON SLATINA**

- Osiguravanje rada kritične infrastrukture - opskrba električnom energijom

➤ **HEP PLIN D.O.O. OSIJEK – POGON SLATINA**

- Osiguravanje rada kritične infrastrukture - distribucija plina

➤ **JUKIĆ d.o.o., Čađavica**

- Pružanje vozila i mehanizacije za evakuaciju ili premještanje građana i/ili materijalnih dobara.

➤ **OPG SAJKO DARIJO, Čađavica**

- Priprema skladišta za privremeno skladištenje opreme, hrane, vode i pomoći stanovništvu.

Pravne osobe za uspješno funkcioniranje sustava civilne zaštite, od interesa za sustav civilne zaštite na području Općine Čađavica su:

OŠ „Davorin Trstenjak“ Čađavica

- osiguravanje kapaciteta za zbrinjavanje stanovništva
Lovačko društvo „Sokol“ Čađavica
- angažiranje u slučaju potrebe provođenja asanacije terena i pomaganja HGSS stanica Orahovica
Lovačko društvo „Jelen“ Noskovci
- angažiranje u slučaju potrebe provođenja asanacije terena i pomaganja HGSS stanica Orahovica

f) Udruge

Udruge koje nemaju javne ovlasti, a od interesa su za sustav civilne zaštite Općine Čađavica (npr. lovačke djelatnosti i druge), pričuvni su dio operativnih snaga sustava civilne zaštite koji je osposobljen za provođenje pojedinih mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite, svojim sposobnostima nadopunjuju sposobnosti temeljnih operativnih snaga i specijalističkih i intervencijskih postrojbi civilne zaštite te se uključuju u provođenje mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite sukladno odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite i planovima Općine.

Udruge koje su nositelji pojedinih mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite određuju se i navode u planovima djelovanja civilne zaštite na svim razinama ustrojavanja sustava.

Operativni članovi udruga ne mogu se istodobno raspoređivati u više operativnih snaga sustava civilne zaštite na svim razinama ustrojavanja sustava.

Udruge imaju pravo na naknadu stvarnih troškova za sudjelovanje u provedbi mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite na teret proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili državnog proračuna Republike Hrvatske, ovisno na čiji su zahtjev sudjelovali u aktivnostima civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama.

Izvršna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave međusobne odnose s udrugama reguliraju sporazumima kojima se utvrđuju zadaće udruga u sustavu civilne zaštite, uvjeti pod kojim se udruge uključuju u aktivnosti sustava civilne zaštite te financijska sredstva (donacije) namijenjena jačanju sposobnosti udruga za provođenje mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama.

Radi osposobljavanja za sudjelovanje u sustavu civilne zaštite udruge samostalno provode osposobljavanje svojih članova i sudjeluju u osposobljavanju i vježbama s drugim operativnim snagama sustava civilne zaštite na svim razinama.

Udruge od značaja za sustav civilne zaštite Općine Čađavica su lovačka društva „SOKOL“ Čađavica i LU „JELEN“ Noskovci.

U narednom razdoblju potrebno je na razini Općine održati koordinativni sastanak s predstavnicima udruga koje čine pričuvni sastav civilne zaštite u cilju sagledavanja njihove uloge, usklađenosti istih sa zakonima te potencijalima (resursima) za sudjelovanje u CZ Općine, a osim toga uključiti ih i u vježbe koje se budu održavale.

g) Povjerenici civilne zaštite

Povjerenika civilne zaštite i njegovog zamjenika imenuje izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave za pojedinačna naselja te je sukladno navedenom općinski načelnik Općine Čađavica dana 18. prosinca 2024. godine donio Odluku o imenovanju povjerenika civilne zaštite i njihovih zamjenika na području Općine Čađavica, KLASA: 240-03/24-01/02, URBROJ: 2189-7-02-24-1 („Službeni glasnik“ Općine Čađavica br. 8/24.).

Povjerenik civilne zaštite i njegov zamjenik dužni su se odazvati na poziv načelnika Stožera civilne zaštite Općine Čađavice.

Povjerenik civilne zaštite i njegov zamjenik:

- sudjeluju u pripremanju građana za osobnu i uzajamnu zaštitu te usklađuju provođenje mjera osobne i uzajamne zaštite
- daju obavijesti građanima o pravodobnom poduzimanju mjera civilne zaštite te javne mobilizacije radi sudjelovanja u sustavu civilne zaštite
- sudjeluju u organiziranju i provođenju evakuacije, sklanjanja, zbrinjavanja i drugih mjera civilne zaštite
- organiziraju zaštitu i spašavanje pripadnika ranjivih skupina
- provjeravaju postavljanje obavijesti o znakovima za uzbunjivanje u stambenim zgradama Općine na području svoje nadležnosti i o propustima obavješćuju inspekciju civilne zaštite.

Za sudjelovanje u mjerama i aktivnostima u sustavu civilne zaštite, sukladno Procjeni rizika, predviđeni su i imenovani povjerenici i njihovi zamjenici za 10 naselja u sastavu Općine Čađavica (10 povjerenika i 10 njihovih zamjenika).

Povjerenici će obavljati i provoditi na potrebnim mjestima mjere zaštite i spašavanje u svakom pojedinom naselju na području Općine Čađavice.

Dana 9. siječnja 2025. godine provedeno je osposobljavanje povjerenika od strane Ministarstva unutarnjih poslova, Ravnateljstva civilne zaštite, Područnog ureda civilne zaštite Osijek, Služba civilne zaštite Virovitica.

Potrebno je provesti osposobljavanje povjerenika koji nisu mogli prisustvovati prethodno spomenutim osposobljavanjima te ih uključiti u provođenje vježbi.

h) Koordinator na lokaciji

Koordinator na lokaciji procjenjuje nastalu situaciju i njezine posljedice na terenu te u suradnji s nadležnim stožerom civilne zaštite usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite.

Koordinatora na lokaciji, sukladno specifičnostima izvanrednog događaja, određuje načelnik Stožera civilne zaštite Općine Čađavica iz redova operativnih snaga sustava civilne zaštite.

Odluka o utvrđivanju popisa koordinatora na lokaciji Općine Čađavica donesena je dana 1. prosinca 2017. godine (KLASA: 810-01/17-01/10, URBROJ: 2189/07-02-17-1).

3. PROVOĐENJE POJEDINIH MJERA CIVILNE ZAŠTITE

Sklanjanje

Da bi se posljedice ugrožavanja ljudi, materijalnih dobara i okoliša smanjile na najmanju moguću mjeru, potrebno je u promatranom periodu:

- uspostaviti optimalan odgovor na ugrožavanja sa stanovišta prostornog planiranja, uređenja, organizacije, razvoja i izgradnje prostora te je neophodno i mjere civilne zaštite postaviti integralno, u svim vrstama učešća u prostornom planiranju,
- obavijestiti pravne i fizičke osobe koje imaju u vlasništvu skloništa da ih održavaju za slučaj potrebe.

Uzbunjivanje

Uzbunjivanje stanovništva i informiranje o vrsti i razmjerima ugroze u nadležnosti je Područne službe civilne zaštite Virovitica, dio Ravnateljstva civilne zaštite MUP-a RH, djeluje u sklopu Područnog ureda civilne zaštite Osijek, koji postupi sukladno važećim

propisima. Iako općine nemaju obveze u razvijanju ovog sustava, potrebno je osigurati informiranost o stanju sustava za uzbunjivanje na području Općine.

Slijedom rečenog, Područna služba civilne zaštite Virovitica trebala bi kontinuirano izvještavati o stanju sustava uzbunjivanja i obavješćivanja na način da njihovo izvješće postane sastavni dio godišnje Analize stanja sustava civilne zaštite na području Općine Čađavice.

Informiranost podrazumijeva analizu sustava na način da se:

- utvrdi stupanj tehničke opremljenosti sustava na cijelom području Općine,
- kritična mjesta gdje sustav uzbunjivanja nije u funkciji ili je u stanju koji ne omogućava pravovremeno upozoravanje stanovništva,
- obavijesti o planiranim ulaganjima u sustav u narednom periodu.

Vlasnici i korisnici objekata u kojima se okuplja ili istodobno boravi više od 250 ljudi te odgojne, obrazovne, zdravstvene i druge ustanove, sportske dvorane, proizvodni prostori i slično, u kojima se zbog buke ili akustičke izolacije ne može osigurati dovoljna čujnost sustava za javno uzbunjivanje, dužni su uspostaviti i održavati odgovarajući interni sustav za uzbunjivanje i obavješćivanje te preko istog osigurati provedbu javnog uzbunjivanja i prijem priopćenja nadležnog centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama za zaštitu koje je potrebno poduzeti.

4. ZAŠTITA OKOLIŠA

Zaštita okoliša temelji se na uvažavanju općeprihvaćenih načela zaštite okoliša, poštovanju načela međunarodnog prava zaštite okoliša te uvažavanju znanstvenih spoznaja. Rezultati aktivne zaštite imaju za cilj održivo korištenje prirodnih dobara, sprječavanje onečišćenja okoliša, uklanjanje posljedica eventualnog onečišćenja, poboljšavanje narušene prirodne ravnoteže i ponovno uspostavljanje njezinih regeneracijskih sposobnosti.

Na temelju navedenoga potrebno je:

- kontinuirano provoditi akcije sprječavanja ili ublažavanja šteta u okolišu izazvanih raznim izvorima onečišćenja,
- sustavno vršiti analize podataka o praćenju stanja okoliša.

5. PLANSKI DOKUMENTI

Temeljem članka 17. Zakona o sustavu civilne zaštite Općina Čađavica u postupku je izrade Procjene rizika od velikih nesreća i Plana djelovanja civilne zaštite te će donositi nove, odnosno usklađivati postojeće planske dokumente, sukladno faktičnim potrebama i/ili izmjenama, odnosno dopunama relevantnih propisa.

6. EDUKACIJA STANOVNIŠTVA NA PODRUČJU CIVILNE ZAŠTITE

Nesreća bilo kojeg oblika i obima rijetko koga ostavlja ravnodušnim. Ljudi u takvim situacijama različito reaguju, pojedini su skloni panici, neki traže pomoć, većina ne zna kako pravilno reagirati, što ponekad može imati kobne posljedice.

U pravcu postizanja pravilnog postupanja i smanjenja štete potrebno je konstantno educirati stanovništvo na sljedeći način:

- provođenje informiranja građana putem sredstava javnog informiranja,
- provođenje informiranja građana kroz rad raznih institucija,

- prema postojećem kalendaru obilježavanje svih datuma od značaja za zaštitu i spašavanje,
- prezentacije rada redovnih snaga civilne zaštite,
- uvrštavanjem na web stranicu Općine informacije o sustavu civilne zaštite, korisnih za informiranje građana o načinu ponašanja u kriznim situacijama, kao i sve ostale informacije koje će doprinijeti osjećaju sigurnosti građana u funkcioniranje cjelokupnog sustava civilne zaštite.

7. SURADNJA NA POLJU CIVILNE ZAŠTITE

Suradnja na polju civilne zaštite ima za cilj razmjenu iskustava, podataka, znanja i vještina sa odgovarajućim institucijama civilne zaštite na svim razinama.

U tom smislu potrebno je u promatranom razdoblju:

- nastaviti kontakte s Virovitičko-podravskom županijom, budući da se sustav civilne zaštite u kriznim situacijama, među ostalima, temelji na načelu supsidijarnosti i solidarnosti u pružanju pomoći,
- nastaviti kontakte sa susjednim gradovima i općinama, budući da se sustav civilne zaštite u kriznim situacijama, među ostalima, temelji na načelu solidarnosti u pružanju pomoći,
- nastaviti kontakte s Područnom službom civilne zaštite Virovitica.

8. FINANCIRANJE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Kroz financiranje sustava civilne zaštite potrebno je postići racionalno, funkcionalno i učinkovito djelovanje sustava civilne zaštite.

Sukladno Zakonu o sustavu civilne zaštite potrebno je utvrditi izvore i način financiranja sustava civilne zaštite. U Proračun je potrebno ugraditi sredstva za financiranje sustava civilne zaštite imajući u vidu odredbe Zakona o sustavu civilne zaštite i odredbe posebnih propisa.

Slijedom rečenog, potrebno je osigurati financijska sredstva za:

- Stožer civilne zaštite Općine Čađavice,
- postrojbe vatrogastva imajući u vidu odredbe Zakona o vatrogastvu,
- službe i pravne osobe koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru svoje redovne djelatnosti,
- udruge koje se bave zaštitom i spašavanjem temeljem posebnih propisa (Crveni križ, Gorska služba spašavanja),
- ostalih udruga od interesa za zaštitu i spašavanje,
- pravne osobe koje su određene od osobite važnosti za sustav civilne zaštite Općine Čađavice,
- unapređenje sustava civilne zaštite (edukacije, intelektualne usluge, promidžba, vježbe),
- naknade mobiliziranim pripadnicima timova civilne zaštite,
- naknade za privremeno oduzete pokretne radi provođenja mjera civilne zaštite.

9. ZAKLJUČAK

Jedino razvijen i usklađen sustav civilne zaštite u mogućnosti je odgovoriti na raznolike prijetnje i ugroze koje se mogu javiti i ugroziti živote građana i uništiti stečena

materijalna dobra. Dobra povezanost svih subjekata civilne zaštite doprinosi njegovoj učinkovitosti, ali i doprinosi racionalnom trošenju financijskih sredstava iz proračuna.

Ovim Smjernicama utvrđeni su ciljevi u razdoblju od 2026. do 2029. godine u razvoju civilne zaštite Općine Čađavice, a što je jedna permanentna aktivnost.

Ove Smjernice imaju se objaviti u „Službenom glasniku Općine Čađavice“.

2026. godina

Aktivnosti	Nositelji izrade	Suradnja	Napomena
Donijeti i usvojiti Procjenu rizika od velikih nesreća	Načelnik		Podnosi se Općinskom vijeću na razmatranje i usvajanje
Donijeti i usvojiti Plan djelovanja civilne zaštite	Načelnik		Donosi ga načelnik
Izraditi godišnju Analizu stanja sustava civilne zaštite na području Općine Čađavica	Načelnik		Podnosi se Općinskom vijeću na razmatranje i usvajanje
Izraditi godišnji Plan razvoja sustava civilne zaštite na području Općine Čađavica te kroz Proračun planirati i osiguravati potrebna financijska sredstva za sustav civilne zaštite	Načelnik		Podnosi se Općinskom vijeću na razmatranje i usvajanje
Ostvarivati plan vježbi civilne zaštite	Stožer civilne zaštite	Operativne snage sustava civilne zaštite	
Osposobljavanje preostalih članova Stožera civilne zaštite Općine Čađavice	Stožer civilne zaštite	Područna služba civilne zaštite Virovitica	
Osposobljavanje preostalih povjerenika i zamjenika povjerenika civilne zaštite	Stožer civilne zaštite	Područna služba civilne zaštite Virovitica	
Ishoditi izvješće o stanju sustava uzbunjivanja	Područna služba civilne zaštite Virovitica		
Ažurirati sve planske dokumente			kontinuirano

2027. godina

Aktivnosti	Nositelji izrade	Suradnja	Napomena
Izraditi godišnju Analizu stanja sustava civilne zaštite na području Općine Čađavica	Načelnik		Podnosi se Općinskom vijeću na razmatranje i

			usvajanje
Izraditi godišnji Plan razvoja sustava civilne zaštite na području Općine Čađavica te kroz Proračun planirati i osiguravati potrebna financijska sredstva za sustav civilne zaštite	Načelnik		Podnosi se Općinskom vijeću na razmatranje i usvajanje
Ostvarivati plan vježbi civilne zaštite	Stožer civilne zaštite	Operativne snage sustava civilne zaštite	
Prikupiti planove rada udruga koje se nalaze u Odluci o pravnim osobama od interesa za sustav civilne zaštite	Udruge od interesa za civilnu zaštitu		
Ishoditi izvješće o stanju sustava uzbunjivanja	Područna služba civilne zaštite Virovitica		
Inicirati susret sa čelnicima susjednih gradova i općina na temu civilne zaštite i zaštite od požara	Načelnik	Područna služba civilne zaštite Virovitica	
Ažurirati sve planske dokumente			kontinuirano

2028. godina

Aktivnosti	Nositelji izrade	Suradnja	Napomena
Izraditi godišnju Analizu stanja sustava civilne zaštite na području Općine Čađavica	Načelnik		Podnosi se Općinskom vijeću na razmatranje i usvajanje
Izraditi godišnji Plan razvoja sustava civilne zaštite na području Općine Čađavica te kroz Proračun planirati i osiguravati potrebna financijska sredstva za sustav civilne zaštite	Načelnik		Podnosi se Općinskom vijeću na razmatranje i usvajanje
Ostvarivati plan vježbi civilne zaštite	Stožer civilne zaštite	Operativne snage sustava civilne zaštite	
Ishoditi izvješće o stanju sustava uzbunjivanja	Područna služba civilne zaštite Virovitica		
Ažurirati sve planske dokumente			kontinuirano

2029. godina

Aktivnosti	Nositelji	Suradnja	Napomena
Izraditi godišnju Analizu stanja sustava civilne zaštite na području Općine Čađavica	Načelnik		Podnosi se Općinskom vijeću na razmatranje i usvajanje
Izraditi godišnji Plan razvoja sustava civilne zaštite na području Općine Čađavica te kroz Proračun planirati i osiguravati potrebna financijska sredstva za sustav civilne zaštite	Načelnik		Podnosi se Općinskom vijeću na razmatranje i usvajanje
Ostvarivati plan vježbi civilne zaštite	Stožer civilne zaštite	Operativne snage sustava civilne zaštite	
Ishoditi izvješće o stanju sustava uzbunjivanja	Područna služba civilne zaštite Virovitica		
Inicirati susret sa čelnicima susjednih gradova i općina na temu civilne zaštite i zaštite od požara	Načelnik	Područna služba civilne zaštite Virovitica	
Ažurirati sve planske dokumente			kontinuirano

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE ČAĐAVICE

PREDSJEDNIK OPĆINSKOG VIJEĆA

Ivica Bosak

KLASA: 240-01/26-01/03
 URBROJ: 2189-7-01-26-
 Čađavica, ____ 2026. godine